

РЕШЕНИЕ

№ 6492

гр. София, 04.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 07.10.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Росица Цветкова

ЧЛЕНОВЕ: Снежанка Къосева

Ева Пелова

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **5066** по описа за **2022** година докладвано от съдия Ева Пелова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на „Топлофикация София“ ЕАД – [населено място] срещу Решение №1433/24.04.2022 г., постановено по НАХД №9575/2021 г., по описа на Софийски районен съд / СРС /, Наказателно отделение, 10-ти състав, с което е потвърдено наказателно постановление /НП/ № С-14-3062/19.05.2021 г. издадено от Директора на Регионална инспекция по околна среда и водите (РИОСВ)-С., с което на „Топлофикация София“ ЕАД е наложено административно наказание „текуща месечна санкция” в размер на 10 613,56 лева, на основание чл. 69, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ във връзка с чл. 20, ал. 1 от Наредбата за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения /Наредбата/ и във връзка със Заповед № РД-734/06.08.2010 г. на министъра на околната среда и водите.

В жалбата са изложени аргументи за неправилност на въззивното решение, като постановено при нарушение на материалния закон и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Касаторът сочи липсващи пълно и точно описание на нарушението в процесното НП, място на извършване на

нарушението, както и непълнота на доказателствата, които го потвърждават, в нарушение на чл. 57, ал. 1 т. 5, съответно чл. 42, ал. 1, т.3, т. 4 от ЗАНН. От процесното НП не можело да се обуслови извод каква е допустимата средномесечна стойност за периода на експлоатация по отношение на замърсителите и по какъв начин е определена тя. От описаното ставало ясно, че установените превишения били на среднодневни, средномесечни и средночасови стойности, превишаващи стойностите, определени съгласно част 1, т.6, чл.5, ал.1 от Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации, но не били наведени доказателства в тази насока. В НП не се съдържа и цифровото отражение на приложимата разпоредба от Наредбата, в която е разписан начина, по който се определя размерът на санкцията, както и описание на начина на изчисление на санкцията, съгласно формулата от т. 2 на Приложение № 2 към същата наредба, което лишава „Топлофикация София“ ЕАД от възможността да разбере повдигнатото му обвинение, а също и водят до ограничаване правото на защита на дружеството. Не е взето предвид и че в Таблица 9.2.1.1- продължение от Комплексно разрешително за оператор „Топлофикация София“ ЕАД, обект ОЦ „3.“ за експлоатация на инсталациите, посочени в НП, е отбелязано, че емисионната норма за NOx (азотен оксид) е в размер на 200 mg/Nm³. Актуализираното разрешително е било в сила в процесния период и продължава действието си и към днешна дата. Твърди се още, че при извършване на проверката лицата, установили нарушението не са представили Заповедта на министъра на енергетиката, с която се допускат измерванията. По този начин дружеството било изправено пред обективна невъзможност да представи документи по чл.19, ал.3 от Наредба №6 от 26.03.1999 г., съгласно която се допускат изключения по чл.19, ал.1 т.3 от същата във връзка с мощността на съответния неподвижен източник. Сочи, че за процесния котел има изградена система за непрекъснат мониторинг на димните газове, а резултатите се докладват ежемесечно в РИОСВ - С.. От последните било видно, че осреднената годишна концентрация на азотни оксиди при нормална експлоатация е далеч по-ниска от измерената при натоварване над 70 %, поради което в случая е налице изключението по чл. 19, ал. 3 от Наредбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът Директора на РИОСВ-С., редовно призован, не изпраща представител.

Представителя на Софийска градска прокуратура намира, че жалбата е неоснователна, моли атакуваното решение на СРС да бъде оставено в сила.

Касационната жалба е подадена в срока по чл.211 от АПК, поради което се явява ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, а по същество е ОСНОВАТЕЛНА.

Административен съд София – град, Х.-ти касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните, обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК и въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд, съгласно чл. 220 от АПК, настоящият състав, намира решението за валидно, допустимо, но неправилно.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства.

В производството пред въззивната инстанция е установена следната фактическа обстановка:

На 15.02.2021г. била извършена проверка на Т. „С.“, находяща се в [населено място], [улица]. При проверката било извършено контролно измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух по показатели „Азотни оксиди“, „Серни

оксида“, „Въглероден оксид“ и „Прах“ на енергиен котел № 6 с номинална топлинна мощност 151,2 MW и топлинна мощност към момента на измерването 128 MW, което е 85 %. Измерването било извършено в две пробовземни точки, изградени на газоходи (димоходи) 6А и 6Б след енергиен котел № 6 към изпускащо устройство № 2. Във връзка с тази проверка били съставени Протокол № 272 от 15.02.2021 г. за извършени контролни измервания на вредни вещества, изпуснати в атмосферния въздух от неподвижни източници и Протокол от проверка № 15 от 15.02.2021г. Във връзка с направените измервания на 15.02.2021г. в Т. „С.“ бил издаден и Протокол за изпитване № 01-0313/02.03.2021г. на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници. В него е посочено, че азотните оксиди (NOx), измерени от енергиен котел № 6 са 431 mg/Nm^3 при норма за допустима емисия (Н.) 100 mg/Nm^3 при дебит на газа - $119\,646 \text{ Nm}^3/\text{h}$.

Въз основа на констатациите, вписани в тези документи бил съставен Констативен протокол № 19 от 30.03.2021г, с който било посочено, че на 15.02.2021г. концентрацията на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от дейността на енергиен котел № 6 към изпускащо устройство № 2 на Т. „С.“ превишава нормата за допустима емисия по показател „Азотни оксиди“, тъй като измерената стойност е 431 mg/Nm^3 при Н. 100 mg/Nm^3 и дебит на газа - $119\,646 \text{ Nm}^3/\text{h}$.

В Констативен протокол № 19 от 30.03.2021г. е посочено, че „Топлофикация София“ ЕАД е нарушило чл.69, ал.1 от ЗООС (ДВ, бр.91/2002г., изм.) във връзка с нормата за допустима емисия на азотни оксиди (NOx), определена съгласно Част 1, т.6 към чл.5, ал.1 от Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (обн. ДВ, бр.2/2013г, доп.) и чл.20, ал.1 от Наредба за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения (ДВ, бр.70/2011г., изм.). Протоколът бил връчен на пълномощника на дружеството - жалбоподател М. Т. П. от отдел „Екология“ при „Топлофикация София“ ЕАД срещу подпис на 30.03.2021 г.

Въз основа на Констативен протокол № 19 от 30.03.2021 г. е издадено обжалваното НП № С-14-3062 от 19.05.2021г., с което Директорът на РИОСВ -С., на основание чл.69, ал.1 от ЗООС (ДВ, бр.91/2002г., изм.), чл.20, ал.1 от Наредба за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения (ДВ, бр.70/2011г, изм.) и във връзка със Заповед № РД-734 от 06.08.2010г. на Министъра на околната среда и водите, за нарушение на нормата за допустима емисия на азотни оксиди (>Юx), определена съгласно Част 1, т.6 към чл.5, ал.1 от Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (обн. ДВ, бр.2/2013г., доп.), на „Топлофикация София“ ЕАД е наложена текуща месечна санкция в размер на 10 613.56 лева за наднормено съдържание на азотни оксиди (NOx) в емисиите от вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от енергиен котел № 6 към изпускащо устройство № 2 на Т. „С.“, считано от 15.02.2021г.

Съдът намира обжалваното решение за неправилно, поради следните съображения:

За издаване на НП при условията на чл.69, ал.2 ЗООС не се съставя акт за установяване на административно нарушение със съдържанието по чл. 42 ЗАНН. Предпоставките за издаване на наказателното постановление се съдържат в чл.69, ал.1, като предложението по т.4 от контролиращите длъжностни лица на

Министерството на околната среда и водите за налагане на санкция, включва вида, продължителността и причините за замърсяването или увреждането на околната среда, както и вида и размера на санкцията, които са задължителни негови реквизити. Към предложението за налагане на санкция е приложена справка-изчисления за определяне на размера на санкцията, направени по реда на глава четвърта, раздел II „Санкции при замърсяване на атмосферния въздух“ от Наредбата, от която се извежда приложимата за определяне размера на санкцията формула.

В издаденото НП обаче са посочени единствено видът и размерът на наложената санкция, но не и начинът, по който е изчислена последната. По смисъла на чл. 69, ал. 1 ЗООС „при увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения на едноличните търговци и на юридическите лица се налагат санкции“. Видът, размерът и редът за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения се уреждат с наредба на Министерския съвет, цитирана по-горе /Наредбата/.

Съгласно чл. 20, ал. 1 от Наредбата „на лицата по чл. 1, ал. 1, които при осъществяване на своята дейност изпускат в атмосферния въздух отпадъчни газове, съдържащи вредни вещества /замърсители/ над нормите за допустими емисии /концентрации на вредни вещества в отпадъчни газове/ и/или над определените емисионни норми и ограничения, се налагат санкции“. При констатирани превишения на нормите за допустими емисии и/или неспазване на ограничения по данни от извършени контролни измервания, СНИ и СПИ на емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, санкцията се изчислява по реда на ал. 1 - 4. /чл. 20, ал. 5 от Наредбата/. В конкретния случай не е ясно за наказаното лице в какво се изразява извършеното нарушение – констатирано превишение на нормите за допустими емисии /концентрации на вредни вещества в отпадъчни газове/ и/или неспазване на ограничения по данни от измервания. Не е направено и разграничението по смисъла на чл. 20, ал. 1 от Наредбата, доколкото от описанието на нарушението в НП не се установява дали наложеното наказание е в резултат на конкретно извършено нарушение: изпускане в атмосферния въздух на: 1. отпадъчни газове, съдържащи вредни вещества /замърсители/ над нормите за допустими емисии /концентрации на вредни вещества в отпадъчни газове/ и/или 2. над определените емисионни норми или 3. ограничения, вкл. и кумулативното им осъществяване.

Наказващият орган не е посочил коя от формулите по т. 2 от Приложение № 2 към чл. 20, ал. 4 от Наредбата е приложима в случая - когато нормата за допустими емисии /Н./ е определена като стойност за концентрация на вредното вещество; когато нормата за допустими емисии е определена като стойност за масов поток на вредното вещество /замърсител/ в отпадъчните газове; когато санкцията се налага по данни от извършени собствени непрекъснати измервания /СНИ/. Нито в предложението по чл. 69а ЗООС, нито в оспореното НП, се съдържа цифрово отражение на приложимата разпоредба от Наредбата, в която е разписан начинът, по който се определя размерът на санкцията. По този начин се препяства и преценката на съда да установи правилно ли е и въз основа на кои действително установени стойности, се налага санкцията в размер на 10 613,56 лева.

Неясни са и част от показателите, използвани в справката-изчисление, приложена към предложението за налагане на санкция. Времето, през което се изпускат отпадъчни

газове е определено като ч/мес.- 268, без да е конкретизиран начинът, по който това е изчислено, освен изписването на конкретно отработени часове за съответните месеци от февруари 2020 г. до януари 2021 г. Отделно от това, само във формулите по т. 2.1 и т. 2.2 от цитираното приложение е въведен показател T - времето, през което са изпускани отпадъчни газове в атмосферния въздух (в h), като в конкретния случай не е посочен броят часове за деня, в който е извършено процесното деяние. Напротив, използван е времеви показател ч/мес, без да е съобразено, че се касае за един-единствен ден, като не е отчетено и обстоятелството, че с формулите по т. 2.1 и т. 2.2 от приложението се определя санкция за месец, еднократно или за период от време. Неясно е и защо наказващият орган определя месечна санкция, при положение че се касае за нарушение, извършено на конкретна дата. Не е аргументирано и защо органът е възприел емисионната норма от 100 mg/Nm^3 при емисионна норма от 200 mg/Nm^3 в Таблица 9.2.1.1.-продължение от Комплексно разрешително №30/2005 г., актуализирано с Решение №30-НО-ИО-А1/2013 г. на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда.

В допълнение, съгласно чл. 3 от Наредбата санкциите са еднократни и текущи. Текущите санкции могат да бъдат с фиксиран размер или нарастващи. Еднократна санкция се налага: при допуснато аварийно замърсяване; при замърсяване на околната среда за определен период от време в работни часове; по данни от извършени собствени непрекъснати измервания - при изпускане в атмосферния въздух на отпадъчни газове, съдържащи вредни вещества (замърсители) над нормите за допустими емисии или емисионните норми, определени в комплексните разрешителни. Текуща санкция се налага във всички останали случаи извън посочените за налагане на еднократна санкция. Неяснотата в отправеното обвинение, конкретно в какво се изразява извършеното нарушение, предпоставя изначално невъзможността да се определи и какъв следва да е видът на наложената санкция – текуща или еднократна. Приемайки, че еднократната санкция се налага при определени случаи, без данни по делото за осъществяването на някой от тях, то означава, че следва да бъдат формирани достатъчно убедителни изводи за определяне на текуща санкция и в кой от нейните видове – фиксиран размер или нарастващ. В случая наказващият орган определя фиксиран размер, но и посочва дата, от която той се дължи, поради което за наказаното лице остава неизяснен въпросът за дължимостта ѝ, при положение че не се касае за нарушение, извършено за конкретен продължителен период, а за такова, осъществено на конкретна дата.

С оглед на установените фактически обстоятелства, и предвид горепосочените съображения, настоящия съдебен състав намира, че неправилно е приложен материалния закон, което се явява и съществено процесуално нарушение, сочещо на основания за отмяна на постановеното въззивно решение, респ. наказателното постановление.

С оглед изхода на делото и на основание чл.63, ал.5 от ЗАНН, вр.чл.37 от Закона за правната помощ, вр.чл.27е от Наредба за заплащането на правната помощ, сторените от „Топлофикация“ЕАД разноски за юрисконсулско възнаграждение, в размер на 80 лева, следва да бъдат възложени в тежест на ответника по касация. Определянето на разноските в минималния на предвидения в закона размер, съответства на характера на делото, което не се отличава с фактическа и правна сложност и обема на осъществената по него юрисконсулска защита.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Административен съд София

– град, X.-ти касационен състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение №1433/24.04.2022 г., постановено по НАХД №9575/2021 г., по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 10-ти състав, като наместо него постановява:

ОТМЕНЯ Наказателно постановление С-14-3062/19.05.2020 г., издадено от Директора на РИОСВ – С..

ОСЪЖДА Регионална инспекция по околната среда и водите – С. да заплати на „Топлофикация София“ ЕАД юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 лева.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протестиране.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.